

Decret pel qual es regula el procediment per a delegar les tasques de control i certificació d'aliments amb denominació d'origen i indicació geogràfica protegida a les Illes Balears

PREÀMBUL

I

L'article 131 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, recull que les administracions públiques competents en matèria agrària de les Illes Balears han de potenciar, fomentar i promoure mesures d'incentivació per a la implantació de sistemes de gestió i millora de la qualitat. Així mateix l'article 132 de l'esmentada Llei 3/2019 estableix que les denominacions de qualitat diferenciada són aquelles que serveixen per a identificar un producte agrari o alimentari amb característiques diferencials, que té un reglament o un plec de condicions i que disposa d'un sistema per a controlar-la, i entre elles s'inclouen les figures de qualitat amb reconeixement de la Unió Europea, com són les denominacions d'origen protegides, les indicacions geogràfiques protegides i les especialitats tradicionals garantides.

Totes les figures de qualitat disposen d'unes característiques que les diferencien d'unes altres i es produeixen i elaboren d'acord amb un plec de condicions que han de complir els operadors.

L'apartat 3 de l'article 132 de la Llei 3/2019 preveu que el seguiment i control d'aquestes figures de qualitat pot ser gestionat per entitats públiques o privades que, en tot cas han de vetllar pel compliment dels seus plecs de condicions. En qualsevol cas, els seus organismes de control han de complir la normativa nacional i comunitària sobre els requisits generals de les entitats de certificació de productes i les administracions públiques competents en matèria agrària han d'establir els mecanismes per a garantir les tasques de la certificació adequada d'aquests productes agroalimentaris.

Són diversos els arguments que aconsellen la regulació d'un sistema de delegació de les tasques de control del plec de condicions i certificació dels productes emparats en

les diferents figures de qualitat: l'increment en el nombre de Denominacions d'Origen Protegides i Indicacions Geogràfiques Protegides reconegudes en l'àmbit d'aquesta Comunitat; el creixement d'operadors que desitgen comercialitzar els productes acollits a la seva protecció; l'interès manifestat per diferents entitats a realitzar el control delegat i, en definitiva, l'escassa dotació de recursos humans de l'Administració Pública per dur a terme aquesta actuació.

II

El Reglament (UE) 2017/625 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2017, relatiu als controls i altres activitats oficials realitzats per a garantir l'aplicació de la legislació sobre aliments i pinsos, i de les normes sobre salut i benestar dels animals, sanitat vegetal i productes fitosanitaris, i pel qual es modifiquen els Reglaments (CE) 999/2001, (CE) 396/2005, (CE) 1069/2009, (CE) 1107/2009, (UE) n.º 1151/2012, (UE) n.º 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031 del Parlament Europeu i del Consell, els Reglaments (CE) 1/2005 i (CE) 1099/2009 del Consell, i les Directives 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE i 2008/120/CE del Consell, i pel qual es deroguen els Reglaments (CE) 854/2004 i (CE) 882/2004 del Parlament Europeu i del Consell, les Directives 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE i 97/78/CE del Consell i la Decisió 92/438/CEE del Consell (Reglament sobre control oficial), regula en el seu capítol III les condicions per a la delegació de les tasques de control.

En termes similars al Reglament (UE) 2017/625 les normatives específiques de denominacions d'origen i indicacions geogràfiques i especialitats tradicionals garantides d'aliments, vins i begudes espirituoses estableixen la facultat de delegar les tasques de control i certificació en organismes que actuïn com a organismes de certificació de producte acreditats en el compliment de la Norma Europea UNE-EN ISO/IEC 17065:2012:

- a) Reglament UE 1151/2012, del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de novembre de 2012, sobre els règims de qualitat dels productes agrícoles i alimentosos;
- b) Reglament UE 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització comuna de mercats dels productes agraris i pel qual es deroguen els Reglaments (CEE) 922/72, (CEE) 234/79, (CE) 1037/2001 i (CE) 1234/2007, en concordança amb el Reglament (UE) 1306/2013, del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre, sobre el finançament, gestió i seguiment de la Política Agrícola Comuna, pel qual es deroguen els Reglaments (CE) 352/78, (CE) 165/94, (CE) 2799/98, (CE) 814/2000, (CE) 1290/2005 i (CE) 485/2008 del Consell i,
- c) Reglament (UE) 2019/787 del Parlament Europeu i del Consell de 17 d'abril de 2019 sobre la definició, designació, presentació i etiquetatge de les begudes espirituoses, la utilització dels noms de les begudes espirituoses en la presentació i etiquetatge d'altres productes alimentosos, la protecció de les indicacions geogràfiques de les begudes espirituoses i la utilització d'alcohol etílic i destil·lats d'origen agrícola en les begudes alcohòliques, i pel qual es deroga el Reglament (CE) 110/2008.

L'article 9 del Decret 49/2004 de 28 de maig, de Règim jurídic i econòmic dels consells reguladors i d'altres ens de gestió i de control de denominació de qualitat preveu que el control i la certificació dels productes emparats per una denominació de qualitat poden ser efectuats: pel propi consell regulador o ens assimilat, sempre que en l'organigrama quedin clarament separades les funcions de gestió i de control o per un organisme independent de control, autoritzat per l'autoritat competent en matèria de qualitat agroalimentària.

Per tot això, cal establir els mecanismes que permetin a l'Administració delegar el control dels plecs de condicions i la certificació de productes agroalimentaris aollits a una denominació d'origen, indicació geogràfica protegida o especialitat tradicional garantida, en aquells organismes de certificació acreditats, que disposin de la suficient capacitat tècnica, així com de mitjans materials i humans, per a realitzar aquests controls garantint la seva imparcialitat, així com la lleialtat en les transaccions comercials; tot això, sense obviar el deure de l'Administració de vetlar per a garantir que aquelles tasques que tenen delegades es duguin a terme correctament.

Així mateix, resulta necessari establir el procediment i els requisits per a la delegació esmentada, així com la suspensió o retirada de la delegació.

La norma estableix una sèrie d'obligacions comunes als organismes que realitzin el control i certificació de productes agroalimentaris protegits per denominació d'origen, indicació geogràfica protegida o especialitat tradicional garantida reconegudes en l'àmbit territorial d'aquesta Comunitat Autònoma.

S'ha considerat oportú crear un directori d'organismes de control i certificació en el qual estaran incloses totes les entitats a les quals s'hagi delegat el control, de manera tal que els operadors puguin conèixer quins organismes fan tasques de control i certificació i per a quins productes.

III

En relació a l'anàlisi competencial, l'article 30.10 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, estableix que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria de denominacions d'origen i altres indicacions de procedència relatives als productes de la Comunitat. L'exercici d'aquestes competències s'ha de fer d'acord amb l'ordenació general de l'economia.

L'article 70 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears no reconeix les denominacions d'origen com a competència pròpia dels consells insulars i conforme amb la Clàusula de tancament que estableix l'article 69, les competències no atribuïdes expressament com a pròpies als Consells Insulars corresponen al Govern de les Illes Balears.

D'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, queden prou justificats els principis de bona regulació següents: de necessitat i eficàcia, perquè aquesta norma és l'instrument més adequat per a regular el procediment de delegació de les tasques de control i certificació; de proporcionalitat, atès que aquest decret estableix els

requisits i el procediment aplicable a l'inici d'activitats dels organismes de certificació; de seguretat jurídica, atès que es tracta d'una norma que s'insereix amb caràcter estable al marc normatiu autonòmic; de transparència, en relació amb el qual s'ha de destacar la participació ciutadana abans i durant el procés d'elaboració de la norma, i, finalment, d'eficiència, atès que la iniciativa normativa no implica càrregues administratives innecessàries o accessòries.

Finalment, el Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa en l'article 2.8 que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació exerceix, entre altres, la competència en matèria de denominacions d'origen.

Per tot això, a proposta de la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears, i una vegada deliberat pel Consell de Govern en la sessió del dia de , dicto el següent

DECRET

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

1. El present Decret té per objecte regular les matèries següents:

- a) El procediment per a delegar tasques de control i certificació en organismes que certifiquin productes emparats per Denominacions d'Origen Protegides, Indicacions Geogràfiques Protegides o Especialitats Tradicionals Garantides (d'ara endavant, DOP, IGP i ETG, respectivament).
- b) Les obligacions dels organismes de control i certificació de productes agroalimentaris.
- c) Les obligacions dels operadors certificats.

2. Així mateix mitjançant aquest Decret s'estableix un Directori en el qual s'inclouran els organismes de certificació en què l'autoritat competent hagi delegat les tasques de control i certificació.

3. El present Decret serà aplicable als operadors i organismes de control i certificació de productes de les Illes Balears emparats per DOP, IGP o ETG.

Article 2

Verificació del compliment del plec de condicions

1. El Director General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, mitjançant resolució, podrà delegar la verificació del plec de condicions i la certificació de productes agroalimentaris emparats per una DOP, IGP o ETG, en aquells organismes de control i certificació que estiguin acreditats de conformitat amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17065/2012 o norma que la substitueixi, amb un abast que inclogui el producte objecte de la certificació.
2. La delegació es podrà efectuar d'ofici o prèvia petició d'un Consell Regulador d'una DOP o IGP acreditat o d'un organisme de control i certificació acreditat.

Article 3

Controls i informació per part de l'autoritat competent

1. Sense perjudici de la delegació de les funcions de control i certificació, la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària efectuarà, en tot cas, aquells controls que consideri convenients, tant als operadors com als organismes de control i certificació.
2. La Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària facilitarà als organismes de control i certificació la informació necessària dels controls i certificacions realitzats als operadors que hagin de ser certificats per cada organisme, amb la finalitat de garantir l'eficàcia del control i la certificació.

Article 4

Procediment i requisits per a la delegació de tasques de control i certificació

1. Les entitats que pretenguin actuar de conformitat amb el que assenyala l'article 2 com a organismes de control i certificació delegats hauran de presentar una sol·licitud dirigida a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, acompanyada dels elements següents:
 - a) Targeta d'identificació fiscal i escriptura de constitució o estatuts.
 - b) Còpia autèntica o document equivalent del certificat d'acreditació expedit per un organisme nacional d'acreditació per a la norma UNE-EN ISO/IEC 17065/2012 o norma que la substitueixi, per al plec de condicions corresponent a l'abast objecte de certificació.
 - c) Memòria descriptiva de l'experiència, personal, equips i infraestructura disponible per a exercir les tasques de control i certificació.
 - d) Procediment de control i certificació per al plec de condicions corresponent.
 - e) Declaració jurada amb relació a la seva imparcialitat i absència de conflictes d'interessos que pugui afectar les tasques de control i certificació delegades.
 - f) Tarifes aplicables al control i la certificació detallada per etapes o l'adreça de l'enllaç on aquestes tarifes estan a disposició dels interessats.

g) Compromís de posar a la disposició de la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària i del consell regulador corresponent i de l'operador del producte controlat tota la documentació corresponent als controls i certificacions realitzades.

Les sol·licituds es presentaran en el Registre General de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, o segons el que es preveu en els articles 14 i 16 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

2. Una vegada rebuda i examinada la sol·licitud, juntament amb la documentació acreditativa, la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària podrà sol·licitar a l'entitat tota la informació complementària que necessiti per tal de comprovar si compleix les condicions establertes en la normativa de controls oficials.

3. Quan s'estimi necessari, una vegada verificada i avaluada la documentació presentada o per altres circumstàncies concurrents, es podrà efectuar una visita d'avaluació.

4. Les sol·licituds es resoldran per la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària en un termini màxim de sis mesos, termini que podrà suspendre d'acord amb el que es disposa en l'article 22 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre. El transcurs d'aquest termini sense haver notificat resolució expressa permetrà a l'interessat entendre desestimada la seva sol·licitud.

5.- Qualsevol modificació de les dades i documentació de l'apartat haurà de ser comunicada a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, adjuntant la documentació que la justifiqui.

Article 5

Obligacions dels organismes de control delegats

Els organismes de control en què s'hagi delegat la verificació del compliment del plec de condicions tindran les següents obligacions:

1. La verificació del compliment del plec de condicions en l'àmbit de les tasques de control objecte de delegació.

2. L'emissió dels informes o resultats d'assajos preceptius, controls, inspeccions, auditories, preses de mostres i determinacions analítiques necessàries, així com l'expedició del certificat de conformitat corresponent.

3. La suspensió o retirada de la certificació de conformitat a l'operador en cas d'incompliment del plec de condicions.

4. La comunicació immediata, en un termini màxim de 72 hores, a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària d'un incompliment greu o molt greu una vegada constatat, així com de les suspensions o retirades de la certificació a l'operador i de les mesures correctores adoptades.

En el cas que es detecti un risc per a la salut de les persones, la salut animal o vegetal, inclòs el material de reproducció vegetal, el medi ambient o incompliment en matèria de producció ecològica, qualitat comercial o consum, es comunicarà de manera immediata, amb un termini màxim de 72 hores, a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, que al mateix temps ho traslladarà a les autoritats competents.

5. L'obligació d'informar trimestralment la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària sobre les no conformitats detectades als operadors per als quals realitzi la verificació de compliment del plec de condicions corresponent. Igualment, haurà d'informar amb la mateixa periodicitat sobre les certificacions de conformitat dels operadors concedides, mantingudes, suspeses o retirades, així com, si escau, les mesures correctores adoptades.

6. La gestió de les dades del cens d'operadors relatius a les tasques de control oficial objecte de la delegació i l'assignació de la numeració de control del producte, en els casos que escaigui.

7. La presentació a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària abans del 15 de novembre de cada any, del pla de controls de l'any següent.

8. La presentació a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, abans de l'1 de febrer de cada any, de l'informe anual de l'any anterior, que reculli el grau de compliment del plec de condicions, les actuacions de control i certificació de conformitat, així com altres dades estadístiques sol·licitades.

9. La remissió de còpia dels informes d'auditories de manteniment de l'acreditació efectuada per l'organisme nacional d'acreditació.

10. La conservació, durant un termini mínim de cinc anys, de la documentació relativa a les certificacions i/o inspeccions que efectuïn als operadors.

Article 6

Suspensió temporal de l'activitat dels organismes de control i certificació

1. Els organismes de control i certificació que sol·licitin la retirada de la delegació hauran de comunicar-ho a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, almenys tres mesos abans que caduquin els certificats en vigor.

2. La Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària, prèvia audiència de l'entitat interessada, podrà suspendre l'activitat de l'organisme de control i certificació, pel temps necessari per a esmenar no conformitats, en els següents supòsits:

- a) Quan es detecti una inexactitud, falsedat o omisió en la documentació aportada, que sigui susceptible de ser esmenada, sense perjudici que, si correspon, pugui incoar expedient sancionador, d'acord amb el que estableix l'article 11.
- b) Quan s'incompleixin les obligacions establertes en l'article 5, així com les que s'estableixin en el plec de condicions o en la resolució per la qual s'hagi realitzat la delegació, sempre que puguin ser corregibles.
- c) Suspensió de l'activitat de certificació per part de l'entitat nacional d'acreditació.

Article 7

Pèrdua del dret a realitzar el control i certificació

1. L'autoritat competent, prèvia audiència de l'entitat interessada, podrà declarar la pèrdua del dret a realitzar el control i certificació, per les següents causes:

- a) Per pèrdua de l'acreditació en la Norma Europea EN ISO/IEC 17065 en l'abast objecte de la delegació.
- b) Per l'acompliment inadequat de les tasques encomanades, detectat durant la realització d'una auditoria o inspecció, sempre que no s'adopti, en el termini assenyalat per la inspecció, les mesures correctores oportunes i adequades.
- c) Per la no esmena de la inexactitud, falsedat o omisió que va donar lloc a la suspensió de l'activitat, prevista en l'article 6.
- d) Per impossibilitat d'esmenar les causes que van motivar la suspensió.

2. La resolució que disposi la pèrdua del dret a controlar i certificar, haurà d'assenyalar si s'estén a tots els productes que estiguin controlant i certificant o per a un producte concret.

Article 8

Mesures en cas de suspensió de l'organisme de control i certificació

En cas que s'hagi designat únicament un organisme de control i certificació no compleixi amb els requisits de l'article 5 d'aquest Decret, se li hagi retirat o suspès l'acreditació o es verifiqui l'incompliment de les obligacions que s'estableixen en aquest Decret, el control i certificació podrà exercir-se bé directament per la Direcció General

de Polítiques per a la Sobirania Alimentària o bé mitjançant delegació expressa en un altre organisme de control que actuï com a organisme de certificació de producte, acreditat de conformitat amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17065/2012 o norma que la substitueixi.

Article 9

Obligacions dels operadors

1. Les despeses de control i certificació les han de suportar els operadors acollits a una DOP, IGP o ETG.
2. Els operadors acollits a una DOP, IGP o ETG han de facilitar la informació necessària perquè els organismes de control i certificació puguin desenvolupar la seva funció, així com la informació que les citades entitats han d'aportar a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària.
3. En relació a les DOP, IGP o ETG en què s'hagi delegat el control i la certificació en entitats diferents a un Consell Regulador, els operadors hauran de comunicar a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària el nom de l'organisme de control i certificació contractat.

Article 10

Directori d'organismes de control i certificació

1. La Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària establirà un Directori dels organismes als quals s'hagi delegat el control i la certificació d'aliments de les Illes Balears amb DOP, IGP o ETG.
2. L'alta en el directori es realitzarà d'ofici per part de la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària.
3. El directori estarà disponible en la pàgina web de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en l'adreça d'Internet <http://www.caib.es>, tindrà caràcter informatiu i hi figuraran les dades següents:
 - a) Nom o raó social de l'entitat de control i certificació.
 - b) Adreça i telèfon de contacte, així com qualsevol altra dada que l'entitat desitgi fer constar, a fi de facilitar a l'operador contactar amb aquesta.
 - c) Les tasques específiques que pot exercir.
 - d) Si escau, la suspensió dictada de conformitat amb el que es disposa en l'article 6.

e) Tarifes o enllaç on es puguin consultar a la web.

4. Els organismes de control i certificació que figurin en el directori hauran de comunicar a l'autoritat competent qualsevol modificació de les dades en el termini màxim de 5 dies des de que es produeixi.

5. Seran baixa en el directori aquells organismes que perdin el seu dret a controlar i certificar de conformitat amb el que es preveu a l' article 7.

Article 11

Infraccions i sancions

El règim sancionador aplicable a les infraccions al que es disposa en aquest Decret és el que s'estableix en la Llei 1/1999, de 17 de març, de l'Estatut dels Productors i Industrials Agroalimentaris de les Illes Balears i la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears.

Disposició addicional única

Comunicacions

En cas que la normativa de la DOP, IGP o ETG estableixi l'obligació de realitzar comunicacions d'activitat o campanya, a l'efecte de control, les citades comunicacions també es realitzaran a l'organisme de control i certificació delegat.

Disposició derogatòria única

Normes derogades

Queden derogades totes les normes del mateix rang o inferior que s'oposin a aquest Decret.

Disposició final primera

Desenvolupament normatiu

S'autoritza la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació per a dictar les disposicions necessàries per a desenvolupar aquest Decret.

Disposició final segona
Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma,

La consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació

Maria Asunción Jacoba Pia de la Concha García-Mauriño